

ПРАВИЛА ПОСТА

УВОДНА РЕЧ

Живот Православног хришћанина јесте и треба да буде “Живот у Христу”. Јер је Он сам рекао: “Ја сам пут, истина и живот”. Он је “Прворођени сваке твари”. Он увек и у свему Први. Он - Јединородни Син Божији, а ми - Његова “мала браћа”, које је Он усинио Оцу своме. Он је све учинио за нас: уништио грех, сатро ђавола, победио

смрт. И људима даровао – живот вечни. И све те победе, и све те дарове предао нама. Само под једним условом: да их ми прихватимо својом слободном вољом. Да оно СПАСЕЊЕ које је Господ извршио својим подвигом на земљи за све људе, учинимо својим, својом слободном вољом и својим личним подвигом.

Тај ПОДВИГ, који Господ од нас очекује, и којим ми “усвајамо” своје спасење, то и јесте - наш “живот у Христу”. Да чинимо што је Он чинио, да живимо као што је Он живео, да прођемо пут који је Он пропутио. То је пут слободног идења за Христом кроз цео наш живот.

Први подвиг који стоји пред човеком, јесте испуњење ПРВЕ заповести Божије коју је Бог дао нашим Прародитељима још у Рају: “Од дрвета познања добра и зла не једите...”. А то је, ништа друго до заповест О ПОСТУ. Адам ту заповест није одржао и истеран је из Раја. У нарушавању ПРВЕ заповести о ПОСТУ јесте и ПРВИ грех. Зато и ПРВИ подвиг човека, којим треба да исправи и исцели први преступ, јесте - ДРЖАЊЕ ПОСТА. Потребу, значај и смисао ПОСТА показао

је Господ Исус Христос својим четрдесетодневним постом у пустињи, па тек онда дао заповест својим следбеницима, рекавши: “Овај зли род (ђаволски) ничим се не може истерати, осим молитвом и постом”. ПОСТ је, дакле, ПРВА неопходност на путу нашег спасења.

А ШТА ЈЕ ПОСТ?

Пост за Православног хришћанина јесте једно од неопходних средстава који му помажу у изграђивању свога спасења “са страхом и трепетом”. Никако циљ сам по себи и сам за себе. Пост је у суштини УЗДРЖАВАЊЕ од извесне хране на неко време ради достизања вишег степена духовног сазнања и узрастања. О посту се не мало говори и у Старом и у Новом Завету, што показује да је пост БОЖАНСКА установа и одредба. Многобројни плодови ПОСТА наведени су у Светом Писму, али и у историји Цркве за две хиљаде година. Отуда Света Црква Православна ПОСТ сматра као врло важну и значајну установу за духовни живот својих чланова и као моћно сред-

ство за постизање пуног назначења (спасења као обожења) које је Бог поставио пред сваког од нас као крајњи циљ. Пост нас приближава анђелима, пост укроћује тело да би душа живела, док угађање телу - убија душу. Постом се чистимо од страсти, које се развијају угађањем телу.

Телесни, пак, пост (уздржање од хране) сам по себи нити је довољан нити много користи. Њега мора да прати ДУХОВНИ ПОСТ, под којим се подразумева УЗДРЖАВАЊЕ од сваког греха, с једне стране, и чињење добрих дела, посебно дела милосрђа, с друге стране. Када пости стомак од масних и јаких јела, онда треба и ум да пости од гордих, сујетних и грешних мисли, и срце од страстних и похотљивих жеља, и језик од ружних речи и посвки, и руке од злих дела, и ноге од кривог пута. Није могуће делити ова два поста, пошто није могуће телом бити сластољубив, а душом - богољубив.

Само такав пост и телесни и духовни има велику вредност пред Богом. Он, удружен са МОЛИТВОМ, представља, по светим Оцима, два крила којим се уносимо на небо. Пост и молитва су

ПРАВИЛА ПОСТА

два најјача средства у борби против сваког греха и сваког ђавола (види: Мт. 17, 21). То и јесте разлог да у ову АНТОЛОГИЈУ МОЛИТАВА унесемо и овај осврт о ПОСТУ, у коме наводимо врсте поста, како по времену трајања, тако и по строгости или начину уздржања.

ПОЈМОВИ ПОСТА

ПОСТ - у најужем смислу речи значи: потпуно уздржавање од било које врсте хране на неко време (Пост Господњи од четрдесет дана, пост Мојсија на Синају такође четрдесет дана. Данас, хришћани такав пост практикују прва три дана Великог и Часног Поста – Тримирје, и на Велики Петак).

Узимање било које хране, па и посне, већ се сматра УБЛАЖАВАЊЕМ поста. То “ублажавање” има неколико категорија:

1. Сухоједење, СТРОГИ ПОСТ - подразумева узимање “суве хране” (хлеба и воде) једанпут на дан, и то у “девети час” односно око 3 сата после подне.

2. Пост на ВОДИ, када једемо јела кувана на во-

ди (или печена) без УЉА, два-три пута дневно (такав је пост када се припремамо за Свето Причешће), назива се УБЛАЖАВАЈУЋИ ПОСТ.

3. Када је дозвољено јести јела спремана на УЉУ и пити ВИНО, то се назива РАЗРЕШЕЊЕ ПОСТА.

4. Има дана током поста када је РАЗРЕШЕНО јести и рибу. То је најблажи начин поста. (Све што је преко тога, јаја, млечни производи, месо - НИЈЕ ПОСТ).

Врсте разрешења поста су четири:

- а) Разрешење “на све”,
- б) Разрешење “на јаја и млечне производе”,
- в) Разрешење “на рибу”, и
- г) Разрешење “на вино и јелеј - уље”.

Треба ипак нагласити да, и поред установе одређених дана и периода поста од стране Цркве (“акривија” = тачност), регулисање питања ПОСТА за сваког хришћанина посебно, оставља се расуђивању његовог духовног оца. Понекад се поступа са снисхођењем (“икономија” = прилагодљивост) према слабости човека и према мери свакога на корист сваке душе.

А. Када постимо

1. Средом и Петком – (на води) - преко целе године, сем изузетака када је и у те дане пост разрешен.

2. Велика Четрдесетница, од Чистог Понедељка до Лазарева Суботе – на води (осим суботе и недеље, када се дозвољава уље и вино)*.

3. Велика Седмица – на води.

4. Пост светих Апостола, од понедељка, после Недеље Свих Светих, па до 28. јуна (по старом календару). Уздржање од меса, јаја и млечних производа (понедељком, уторком и четвртком разрешава се на уље и вино, а суботом и недељом на рибу, осталим данима на води).

5. Госпојински пост, од 1. до 14. августа (по старом календару) – на води (осим суботе и недеље, када се разрешава на уље).

6. Божићни пост – од 15. новембра до 24. децембра (по старом календару).

а) Од 15. новембра до 17. децембра, уздржавамо се од меса, млечних производа и јаја (поне-

*У среду и четвртак пете седмице Поста, разрешава се на “уље и вино”.

дељком, уторком и четвртком разрешава се на уље и вино, а суботом и недељом на рибу, осталим данима на води).

б) Од 18. до 24. децембра, бива разрешење само на уље и вино (уек сем среде и петка).

Посни дани су и следећи, када се пости строго, без уља и вина (осим ако падну у суботу или недељу, када се разрешава на уље и вино).

- 5. јануар (Крстовдан),
- 29. август (Усековање главе светог Јована Крститеља),
- 14. септембар (Воздвижење Часнога Крста).

Б. Разрешење поста

(сви датуми су по старом календару)

Пост се разрешава **“на све”**, (дакле једемо од сваке врсте хране), чак и средом и петком, у следећим случајевима:

1. **После Божића** – од 25. децембра до 4. јануара,
2. **Богојављење** – 6. јануара.
3. **Прва седмица Триода** – од Недеље Митара и Фарисеја до Недеље о Блудном Сину.
4. **Сирна Седмица (Трећа седмица Триода)** –

од Понедељка Месопусног до Сирне Недеље: разрешење на рибу, млечне производе и јаја, док месо није дозвољено,

5. Светла Седмица – од Васкрса до Томине Недеље.

6. Седмица Светога Духа – од Духова до Недеље Свих Светих.

Разрешење поста “на рибу”

а) У току поста разрешење на рибу бива:

– 25. марта (Благовести Пресвете Богородице), 24. јуна (Рођење св. Јована Крститеља), 6. августа (Преображење Христово),

б) Такође разрешење “на рибу” бива чак иако падне среда или петак:

– 7. јануара (Сабор св. Јована Крститеља), 2. фебруара (Сретење Господње – само ако падне ван Свете Четрдесетнице), 29. јуна (св. ап. Петар и Павле – Петровдан), 15. августа (Успење Пресвете Богородице), 8. септембра (Рођење Пресвете Богородице), 21. новембра (Ваведење Пресвете Богородице),

в) Разрешење “на рибу” бива и:

- На Цвети, у Среду Преполовљења (у току Педесетнице), у среду уочи Вазнесења (оданије Пасхе).

Разрешење на “вино и уље” (средом и петком) имамо у следећим случајевима:

Јануар: 7, 11, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 27, 30.

Фебруар: 17, 24.

Март: 9, 26.

Април: 23, 25, 30.

Мај: 2, 8, 11, 15, 21, 24, 25.

Јун: 8, 11, 30.

Јул: 1, 2, 8, 15, 17, 20, 22, 25, 27.

Август: 31.

Септембар: 1, 6, 9, 13, 20, 23, 26.

Октобар: 1, 6, 14, 18, 23, 26.

Новембар: 1, 8, 12, 13, 14, 16, 24, 30.

Децембар: 4, 5, 6, 9, 12, 13, 20.

А ево како изгледа преглед непокретних празника са разрешењима или постом, приказан по месецима (по старом календару).

ЈАНУАР: **РАЗРЕШЕЊЕ или ПОСТ:**

1 – 4.

На све

5. Крстовдан

На води

ПРАВИЛА ПОСТА

6. Богојављење	На све
7. Сабор св. Јована Претече	Вино и уље
11. Преп. Теодосије	“
14. Свети Сава српски	“
16. Вериге св. ап. Петра	“
17. Св. Антоније Велики	“
18. Св. Атанасије и Кирило Алекс.	“
20. Св. Јевтимије Велики	“
22. Св. ап. Тимотеј	“
25. Св. Григорије Богослов	“
27. Св. Јован Златоуст – пренос моштију	“
30. Света Три Јерарха	“

ФЕБРУАР:

2. Срећење Господње (ако је ван Четрдесетнице)	На рибу
17. Св. Теодор Тирон	Вино и уље
24. I и II Обрећење главе св. Јована К.	“

МАРТ:

9. Св. 40 Мученика – Младенци	“
25. Благовести Св. Богородице	На рибу
26. Сабор Арх. Гаврила	Вино и уље

ПРАВИЛА ПОСТА

АПРИЛ:

23. Св. Великомуч. Георгије	“
25. Св. Еванђелист Марко	“
30. Св. апостол Јаков	“

МАЈ:

2. Св. Атанасије Велики	“
8. Св. Јован Богослов	“
11. Св. Кирило и Методије	“
15. Св. Пахомије Велики	“
21. Св. Цар Константин и Јелена	“
24. Св. Симеон Дивногорац	“
25. III Обретење главе св. Јована К.	“

ЈУНИ:

8. Пренос моштију св. Теодора Стратилата	“
11. Св. ап. Вартоломеј и Варнава	“
24. Рођ. св. Јована К. – Ивањдан	На рибу
29. Св. ап. Петар и Павле	“
30. Сабор 12 Апостола	Вино и уље

ЈУЛИ:

1. Св. Врачи Козма и Дамјан	“
2. Полагање ризе Пресв. Богородице	“
8. Св. великомуч. Прокопије	“

ПРАВИЛА ПОСТА

15. Св. Кирик и Јулита	“
17. Св. великом. Марина	“
20. Св. пророк Илија	“
22. Св. Марија Магдалина	“
25. Успење св. Ане	“
27. Св. великомуч. Пантелејмон	“

АВГУСТ:

6. Преображење Господње	На рибу
15. Успеније Богородице	“
29. Усековање св. Јована К.	На води
31. Полагање појаса Богородице	Вино и уље

СЕПТЕМБАР:

1. Црквена Нова Година	“
6. Чудо Арх. Михаила у Хони	“
8. Рођење Пресв. Богородице	На рибу
9. Св. Јоаким и Ана	Вино и уље
13. Обновљење Храма	
Васкрсења Христовог	Вино и уље
14. Воздвижење Часнога Крста	На води
20. Св. Великомуч. Евстатије	Вино и уље
23. Зачеће св. Јована Крститеља	“
26. Св. Јован Богослов	“

ОКТОБАР:

1. Покров Пресвете Богородице	“
6. Св. ап. Тома	“
14. Св. Петка (Параскева)	“
18. Св. ап. и Еванђ. Лука	“
23. Св. ап. Јаков, брат Господњи	“
26. Св. великомуч. Димитрије	“

НОВЕМБАР:

1. Св. Врачи Козма и Дамјан	“
8. Аранђеловдан	“
12. Св. Јован Милостиви	“
13. Св. Јован Златоуст	“
14. Св. ап. Филип	“
16. Св. ап. и Еванђ. Матеј	“
21. Ваведење Пресв. Богородице	На рибу
24. Св. великом. Катарина	Вино и уље
30. Св. ап. Андреј Првозвани	“

ДЕЦЕМБАР:

4. Св. великомуч. Варвара	“
5. Св. Сава освећени	“
6. Св. Никола	“
9. Зачеће св. Ане	“

ПРАВИЛА ПОСТА

12. Св. Спиридон Чудотворац

“

13. Св. муч. Евстратије, Мардарије,...

“

20. Св. Игњатије Богоносац

“

25 – 31.

На све

Месецослов

Септембар

1. Почетак црквене Нове Године. Преп. Симеон Столпник и мати његова Марта. Св. праведни Исус Навин. Св. мученик Аитал ђакон и 40 девојака мученица. Преп. Мелетије Нови. Св. новомученик Анђел.

2. Св. мученик Мамант. Св. Јован Постник, Патријарх Цариградски.

3. Св. свештеномученик Антим, Епископ Никомидијски и многи с њиме пострадали. Св. Јоаникије, први Патријарх Српски. Преп. Теоктист, саподвижник св. Јефtimiја Великог.

4. Св. свештеномученик Вавила, Епископ Антиохијски и 3 детета с њиме. Св. Пророк Мојсеј Боговидац. Преп. Антим Слепи.

*Сви датуми одштампани пунијим словима, означавају разрешења поста. За врсту разрешења консултовати претходно наведена правила поста.

5. Св. Захарија и Јелисавета, родитељи Св. Јована Претече.

6. Спомен чуда св. Архангела Михаила у Хони (Колоси). Св. мученик Евдоксије и остали.

7. Св. мученик Созонт, Св. Апостоли Евод и Онисофор.

8. Рождество Пресвете Богородице.

9. Св. праведни богооци Јоаким и Ана. Св. мученик Севиријан. Спомен Св. Отаца Трећег Васељенског Сабора.

10. Св. мученице Минодора, Митродора и Нимфодора. Св. царица Пулхерија.

11. Преп. Теодора Александриска. Преп. Ефросин Кувар. Пренос моштију Преп. Сергија и Германа Валаамских.

12. Св. свештеномученик Автоном.

13. Освећење храма Васкрсења Христовог у Јерусалиму. Св. свештеномученик Корнилије Капетан.

14. Воздвижење Часног и Животворног Крста Господњег. Св. Јован Златоуст, Архиепископ Цариградски.

15. Св. великомученик Никита и остали с њи-

ме пострадали. Св. Јосиф Нови Темишварски.

16. Св. великомученица Ефимија Свехвална. Преп. Доротеј Пустињак. Св. Кипријан Кијевски. Св. мученица Људмила Чешка.

17. Св. мученице Вера, Нада и Љубав и мати њихова Софија.

18. Св. Евменије, Епископ Гортински. Св. мученица Ариадна.

19. Св. мученици Трофим, Саватије и Доримедонт.

20. Св. великомученик Евстатије Плакида и супруга и деца његова. Св. новомученик Иларион Критски.

21. Св. Апостол Кодрат, Св. Димитрије Ростовски.

22. Св. свештеномученик Фока, Епископ Синопски. Св. Пророк Јона. Св. 26 преподобномученика Зографских пострадалих за Православље од Латина.

23. Зачеће Св. Јована Крститеља. Св. новомученик Никола Карпениски.

24. Св. првомученица и Равноапостолна Текла. Преп. Симон Монах (Стефан Првовенчани). Св.

Владислав, краљ Српски.

25. Преп. Ефросинија. Преп. Сергије.

26. Св. апостол и Еванђелист Јован Богослов.
Св. праведни Гедеон.

27. Св. мученик Калистрат и дружина његова.
Св. апостоли Марко, Аристрах и Зион.

28. Преп. Харитон Исповедник. Св. мученик
Марко Пастир и остали. Св. Вацлав, краљ Чешки.

29. Преп. Киријак Отшелник. Св. мученици Дада, Говделај и Каздије.

30. Св. свештеномученик Григорије, Просветитељ Јерменије. Св. Михаил Кијевски.

Октобар

1. Покров Пресвете Богородице, Св. Апостол Ананија, Преп. Роман Слаткопојац.

2. Преп. Андреј Јуродиви Христа ради. Св. свештеномученик Кипријан Антиохијски и Св. мученица Јустина Девица.

3. Св. свештеномученик Дионисије Ареопагит. Преп. Јован Хозевит.

4. Св. свештеномученик Јеротеј, Епископ Атин-

ски. Преп. Павле Препрости. Св. Стефан Штиљановић и св. Јелена-Јелисавета, супруга његова.

5. Св. мученица Харитина. Св. свештеномученик Дионисије, Епископ Александријски. Св. Оци: Петар, Алексије, Јона и Филип Московски.

6. Св. апостол Тома.

7. Св. мученици Сергије и Вакх. Преп. 90 Отаца Критских.

8. Преп. Пелагија. Преп. Таиса.

9. Св. апостол Јаков Алфејев. Преп. Андроник и супруга његова Атанасија. Св. Стефан слепи, деспот Српски.

10. Св. мученици Евлампие и Евлампиа. Св. 26 преподобномученика Зографских пострадалих за Православље од Латина.

11. Св. Апостол Филип, један од седам ђакона. Св. Теофан Начертани, Исповедник, Епископ Никејски и песмописац.

12. Св. мученици Тарах, Пров и Андроник. Св. Козма Песник, Епископ Мајумски. Св. Мартин Милостиви, Епископ Турски. Преп. Симеон Нови Богослов.

13. Св. мученици Карп, Папила и остали. Св.

новомученица Злата Мегленска.

14. Преподобна мати Петка-Параскева. Св. мученици Назарије, Гервасије, Протасије и Келсије.

15. Св. свештеномученик Лукијан, презвитер Антиохијски. Преп. Јевтимије Нови Солунски.

16. Св. мученик Лонгин Капетан.

17. Св. Пророк Осија. Св. преподобномученик Андреј Критски.

18. Св. апостол и Еванђелист Лука. Св. Петар I, митрополит и Чудотворац Цетињски.

19. Св. Пророк Јоил. Св. мученик Уар и остали. Преп. Прохор Пчињски. Пренос моштију преп. Јована Рилског.

20. Св. великомученик Артемије. Преп. Герасим Нови Кефалонијски. Св. новомученик Игњатије Ивиронски.

21. Преп. Иларион Велики, Св. Иларион, епископ Мегленски, Св. новомученици Висарион Сарај, Софроније и Опреа, пострадали у Румунији.

22. Св. равноапостолни Аверкије, Епископ Јерапољски.

23. Св. апостол Јаков, Брат Господњи по телу,

први Епископ Јерусалимски.

24. Св. великомученик Арета и остали са њиме пострадали.

• 25. Св. мученици Маркијан и Мартирије. Св. Тавита.

26. Св. великомученик Димитрије Солунски Мироточиви. Спомен великог земљотреса.

27. Св. мученик Нестор. Св. Прокла, жена Пилатова.

28. Св. мученици Терентије и Неопила и 7 деце њихове. Св. Арсеније Сремац, Архиепископ Српски. Св. великомученица Параскева Иконијска. Св. Стефан Саваит, писац канона.

29. Св. преподобномученица Анастасија Римљанка. Св. Аврамије Затворник, Епископ Каронски и Марија братаница његова.

30. Св. Милутин, краљ Српски. Преп. Теоктист (краљ Драгутин). Св. Јелена, краљица Српска. Св. свештеномученик Зиновије, Епископ Егејски, и сестра његова Зиновија. Св. апостол Клеопа и остали.

31. Св. апостоли: Стахије, Амплије, Урван, Наркис, Апелије и Аристовул, Св. мученик Епимах.

Новембар

1. Св. Бесребреници и Чудотворци Козма и Дамјан.

2. Св. мученици: Акиндин, Пигасије, Анемподист, Елпидифор, Афтоније и остали. Св. Виктор Птујски.

3. Св. мученици: Акепсим Епископ, Јосиф презвитер и Аитал ђакон. Спомен обновљења храма Св. великомученика Георгија.

4. Преп. Јоаникије Велики. Св. свештеномученици Никандар и Ермије презвитер.

5. Св. преподобномученик Галактон и Епистима. Св. Апостоли Патров, Ерма и остали. Св. Јона Новгородски.

6. Св. Павле Исповедник, Патријарх Цариградски.

7. Св. мученик Јерон и осталих 33 пострадалих у Мелитини. Св. Лазар Галисиот.

8. Сабор св. Архангела Михаила и осталих Небесних Бестелесних Сила.

9. Св. мученици Онисофор и Порфирије. Преп. Јован Колов. Преп. Симеон Метафраст. Св. Нектарије Егински Чудотворац. Преп. Матрона.

10. Св. Апостоли: Олимп, Ераст, Кварт, Родион, Сосипатр и Терције. Св. мученик Орест.

11. Св. великомученик Мина. Преп. Теодор Студит. Св. великомученик Стефан Дечански. Св. Урошица, кнез Српски.

12. Св. Јован Милостиви, Патријарх Александријски. Преп. Нил синајски, Преп. Нил Светогорац Мироточиви.

13. Св. Јован Златоуст, Патријарх Цариградски.

14. Св. апостол Филип. Св. Григорије Палама, Архиепископ Солунски. Св. цар Јустинијан. Св. новомученик Константин.

15. Св. мученици Гурије, Самон и Авив.

16. Св. апостол и Еванђелист Матеј.

17. Св. Григорије Чудотворац, Епископ Неокесариски. Преп. Никон Радоњешки.

18. Св. мученик Платон. Св. мученици Роман и дете Варул.

19. Св. Пророк Авдија. Преп. Варлам и Јоасаф Индијски. Св. мученик Варлам.

20. Преп. Григорије Декаполит. Св. Прокло, Патријарх Цариградски.

21. Ваведење у храм Пресвете Богородице.

22. Св. Апостоли Филимон, Апфија и Архип.
Св. мученица Цецилија и остали.

23. Св. Амфилохије, Епископ Иконијски. Св.
Григорије, Епископ Акрагантијски. Св. Алексан-
дар Невски.

24. Св. великомученица Екатарина. Св. вели-
комученик Меркурије.

25. Св. свештеномученик Климент, Папа Рим-
ски. Св. свештеномученик Петар, Архиепископ
Александриски.

26. Преп. Алимпије Столпник. Преп. Никон По-
кајање. Св. новомученик Георгије Хиоски.

27. Св. мученик Јаков Персијанац.

28. Св. преподобномученик Стефан Нови Ис-
поведник.

29. Св. мученик Парамон и остали.

30. Св. Апостол Андреј Првозвани, Св. рав-
ноапостолни Фрументије, Просветитељ Етио-
пије.

Децембар

1. Св. Пророк Наум. Св. Филарет Милостиви.

2. Св. Пророк Авакум. Св. Урош, цар Српски.

Преп. Јоаникије Девички Чудотворац. Преп. Кирил Филеот.

3. Св. Пророк Софроније. Преп. Јован Ћутљиви. Св. новомученик Ангел.

4. Св. великомученица Варвара. Преп. Јован Дамаскин.

5. Преп. Сава Освећени Јерусалимски. Преп. Нектарије Битољски.

6. Св. Николај Чудотворац, Архиепископ Мишликијски. Св. Равноапостолни Николај Нови, просветитељ Јапански.

7. Св. Амвросије, Епископ Милански. Преп. Григорије Ћутљиви Горњачки.

8. Преп. Патапије. Св. апостоли: Состен, Аполос, Тихик, Онисифор и остали.

9. Зачеће Св. Ане, када заче Пресвету Богородицу. Св. Ана Пророчица, мати пророка Самуила.

10. Св. мученици: Мина, Ермоген и Евграф. Св. Јован, деспот Српски.

11. Преп. Данило Столпник. Преп. Лука Столпник. Недеља Св. Праотаца Христових по телу.

12. Св. Спиридон Чудотворац, Епископ Три-

митунтски. Св. Александар, Епископ Јерусалимски.

13. Св. петозарни мученици: Евстратије, Авксентије, Евгеније, Мардарије и Орест. Св. свештеномученик Гаврило, Патријарх Српски. Преп. Герман, просветитељ Аљаске и Америке. Св. мученица Лукија Девица.

14. Св. мученици: Тирс, Левкије, Филимон, Апологије, Аријан, Калиник и остали.

15. Св. свештеномученик Елефтерије. Епископ Илирски. Преп. Павле Латриски.

16. Св. Пророк Агеј, Св. Теофанија царица.

17. Св. Пророк Данило и Св. Три Младића: Аналија, Азарија и Мисаил. Св. новомученици Ђакон Авакум, игуман Пајсије и остали.

18. Св. мученик Севастијан и остали, Св. Модест, Патријарх Јерусалимски. Спомен Св. Отаца Христових по телу.

19. Св. мученик Бонифатије, Св. Григорије (Григентије), Епископ Омиритски.

20. Св. свештеномученик Игњатије Богоносац, Епископ Антиохијски. Св. Данило II, Епископ Српски. Св. Јован Кронштатски Чудотворац.

21. Св. мученица Јулијана и остали. Св. Петар, Митрополит Кијевски и Московски.

22. Св. великомученица Анастасија Узорешитељница. Св. мученица Теодотија са троје деце њене.

23. Св. 10 мученика Критских. Преп. Наум Охридски Чудотворац. Св. Нифонт, Епископ Кипарски.

24. Св. преподобномученица Евгенија и остали, Преп. Николај монах.

25. Рођење Христово.

26. Сабор Пресвете Богородице. Св. праведни Јосиф Заручник. Недеља Св. Богоотаца Христових по телу. Преп. Никодим Тисмански.

27. Св. апостол, Првомученик и Архиђакон Стефан. Преп. Теодор и Теофан, исповедници за свете иконе.

28. Св. двадесет хиљада мученика у Никомидији. Преп. Симон Мироточиви, Светогорац.

29. Св. четрнаест хиљада Витлејемске деце побијене за Христа од Ирода. Преп. Маркел “Неуспављиви”

30. Св. мученица Анисија. Преп. Теодора Кесаријска.

31. Преп. Меланија Римљанка. Св. мученик Зотик Сиротохранитељ. Св. Теофилакт, Епископ Охридски.

Јануар

1. Обрезање Господње. Св. Василије Велики, Архиепископ Кесарије Кападокијске.

2. Св. Силвестер, Епископ Римски. Препод. Се-
рафим Саровски.

3. Св. Пророк Малахија. Св. мученик Гордије.

4. Св. Седамдесет Апостола. Св. Евстатије I,
Архиепископ Српски.

5. Св. мученици Теопемт и Теона. Преподобне
Синклитикија и Аполинарија.

6. Богојављење.

7. Сабор Св. Јована Крститеља.

8. Преподобни Георгије Хозевит.

9. Св. мученик Полиевкт. Св. Филип, Митропо-
лит Московски.

10. Св. Григорије, Епископ Ниски.

11. Преп. Теодосије Велики, оснивач опште-
жића.

12. Св. мученица Татјана.

13. Св. мученици Ермил и Стратоник. Св. Јаков Низибијски.

14. Св. Сава, I Архиепископ Српски.

15. Преп. Павле Тивејски. Преп. Гаврило Лесновски.

16. Часне вериге Св. Ап. Петра. Преп. Ромило Раванички.

17. Преп. Антоније Велики.

18. Св. Атанасије Велики и Св. Кирило, Архиепископ Александриски. Св. Максим, Архиепископ Српски.

19. Преп. Макарије Египатски. Св. Марко, Митрополит Ефески.

20. Преп. Јефимије Велики.

21. Преп. Максим Исповедник.

22. Св. апостол Тимотеј. Св. муч. Анастасије Персијанац.

23. Св. свештономученик Климент, Епископ Анкирски и остали са њим пострадали.

24. Преп. Ксенија Римљанка.

25. Св. Григорије Богослов, архиепископ Цариградски.

26. Преп. Ксенофонт и Марија.

27. Пренос моштију Св. Јована Златоуста, архиепископа Цариградског.

28. Преп. Јефрем Сирин.

29. Пренос моштију Св. Игњатија Богоносца.

30. Св. Три Јерарха: Василије Велики, Григорије Богослов и Јован Златоусти.

31. Св. Бесребреници и Чудотворци Кир и Јован и остали с њима пострадали.

Фебруар

1. Св. мученик Трифун.

2. Срећење Господње.

3. Св. Симеон Богопримац и Св. Ана, Св. Јаков, архиепископ Српски.

4. Преп. Исидор Пелусиот.

5. Св. мученица Агатија.

6. Св. Фотије Велики, Патријарх Цариградски.
Св. Вукол, Епископ Смирнски.

7. Св. Партеније, Епископ Лампсакијски, Преп.
Лука Еладски.

8. Св. великомученик Теодор Стратилат.

Св. Сава II, Архиепископ Српски.

9. Св. мученик Никифор.

10. Св. свештеномученик Харалампије и остали с њим пострадали.

11. Св. свештеномученик Власије Севастијски. Св. новомученик Ђорђе Кратовац.

12. Св. Мелентије, Архиепископ Антиохијски. Св. Алексије, Митрополит Московски.

13. Преп. Симеон Мироточиви. Преп. Мартијан.

14. Преп. Авксентије. Св. Кирил Словенски.

15. Св. Апостол Онисим, један од Седамдесеторице. Преп. Јевсевије.

16. Св. мученици Памфил, Порфирије и осталих 12 мученика.

17. Св. великомученик Теодор Тирон.

18. Св. Лав Велики, Епископ Римски. Св. Флавијан Исповедник, Патријарх Цариградски.

19. Св. апостоли: Архип, Филимон и Апфија.

20. Св. Лав Катански. Св. свештеномученик Садок Персијски.

21. Преп. Тимотеј Пустињак. Св. Евстатије, Архиепископ Антиохијски.

22. Св. Мученици у Евгенији.

23. Св. свештеномученик Поликарп, Епископ Смирнски.

24. I и II Обретење главе Св. Јована Крститеља.
25. Св. Тарасије, Патријарх Цариградски.
26. Св. Порфирије, Епископ Газски.
27. Преп. Прокопије Декаполит.
28. Преп. Василије Исповедник, саподвижник
преп. Прокопија Декаполита.
29. Преп. Јован Касијан.

Март

1. Св. преподобномученица Евдокија.
2. Св. свештеномученик Теодот, Епископ Кири-
нијски.
3. Св. мученици Евтропије, Клеоник и Василиск.
4. Преп. Герасим Јордански.
5. Св. мученик Конон Исавријски. Преп. Мар-
ко Подвижник.
6. Св. 42 мученика Аморејских. Св. преподоб-
номученик Конон.
7. Св. 7 свештеномученика Херсонских.
8. Св. Теофилакт Исповедник, Епископ Нико-
мидијски.
9. Св. 40 великомученика Севастијских.
10. Св. мученик Кодрат Коринтски и остали са

њим пострадали. Св. мученик Кодрат Никомидијски и остали с њиме.

11. Св. Софроније, Патријарх Јерусалимски.

12. Преп. Симеон Нови Богослов. Преп. Теофан Исповедник. Св. Григорије Двојеслов, Епископ Римски.

13. Пренос моштију Св. Никифора, Патријарха Цариградског.

14. Преп. Бенедикт Нурсијски.

15. Св. мученик Агапије и остали с њим пострадали.

16. Св. апостол Аристовул. Св. мученик Савин.

17. Преп. Алексије човек Божији.

18. Св. Кирил, Архиепископ Јерусалимски.

19. Св. мученици Хрисант и Дарија, и остали с њима пострадали.

20. Св. преподобномученици Јован, Сергије, Патрикије и остали. Св. мученица Фотина Самарјанка.

21. Преп. Јован Исповедник.

22. Св. свештеномученик Василије Анкирски.

23. Св. свештеномученик Никон и ученици његови.

24. Св. Артемон, Епископ Селевкијски. Преп. Захарија.

25. Благовести.

26. Сабор Св. Архангела Гаврила. Св. свештеномученик Иринеј, епископ Сремски. Преп. Василије Нови.

27. Св. мученица Матрона Солунска. Преп. Јован Ликопољски.

28. Преп. Иларион Нови. Преп. Стефан Исповедник.

29. Св. свештеномученик Марко, Епископ Аретуски. Кирил Ђакон и остали

30. Преп. Јован Лествичник.

31. Св. свештеномученик Ипатије, Епископ Гангрски. Св. Јона, Митрополит Кијевски и Московски.

Април

1. Преп. Марија Египћанка.

2. Преп. Тит Чудотворац.

3. Преп. Никита Исповедник.

4. Преп. Јосиф Песмописац. Преп. Георгије Малеин.

5. Св. мученици Агатопад Ђакон и Теодул чтец.

Преп. Марко Трачески.

6. Св. Евтихије, Патријарх Цариградски.

7. Св. Георгије Исповедник, Епископ Митиленски. Преп. Нил Сорски.

8. Св. апостоли: Иродион, Агав, Руф, Асинкрит, Флегонт и Ермије.

9. Св. мученик Евпсихије.

10. Св. мученици Терентије, Помпије и осталих 33 са њима.

11. Св. свештеномученик Антипа, Епископ Пергамски.

12. Св. Василије Исповедник, Епископ Паријски.

13. Св. свештеномученик Артемон, презвитер Лаодикијски.

14. Мартин Исповедник, Епископ Римски.

15. Св. Апостоли: Аристрах, Пуд и Трофим, Св. мученик Сава Готски.

16. Св. мученице Агапија, Хионија и Ирина.

17. Св. свештеномученик Симеон, Епископ Персијски и остали са њиме пострадали.

18. Преп. Јован, ученик св. Георгија Декаполита.

19. Преп. Јован Ветхопештерник.

20. Преп. Теодор Трихина. Св. Анастасије Сина-

ит, Патријарх Антиохијски. Преп. Атанасије Ме-
теорски и ученик његов преп. Јоасаф Српски.

21. Св. свештеномученик Јануарије Епископ и
остали са њиме. Св. мученик Теодор.

22. Св. Теодор Сикеот, Епископ Анастасиупољ-
ски.

23. Св. великомученик Георгије Победоносац.

24. Св. мученик Сава Стратилат. Св. Сава Бран-
ковић.

25. Св. апостол и Еванђелист Марко.

26. Св. свештеномученик Василије. Епископ
Амасијски. Преп. Јоаникије Девички.

27. Св. апостол Симеон, сродник Господњи,
епископ Јерусалимски. Спаљивање моштију св.
Саве Српског.

28. Св. апостоли: Јасон, Сосипатр и остали му-
ченици с њима. Св. мученици Максим, Дада и
Квинтилијан.

29. Св. Василије Острошки Чудотворац, Ми-
трополит Захумски. Св. 9 мученика Кизичких.

**30. Св. апостол Јаков Зеведејев, брат св. Јова-
на Богослова.**

Мај

1. Св. Пророк Јеремија.
2. Св. Атанасије Велики, Архиепископ Александријски. Св. мученици Борис и Гљеб. Св. Михаило-Борис, цар Бугарски.
3. Св. мученици Тимотеј и Мавра. Преп. Теодосије Печерски.
4. Св. мученица Пелагија Тарсијска.
5. Св. великомученица Ирина.
6. Св. праведни Јов Многострадални. Пренос моштију св. Саве Српског.
7. Спомен појаве Часнога Крста у Јерусалиму. Св. мученик Акакије.
8. Св. апостол и Еванђелист Јован Богослов. Преп. Арсеније Велики.
9. Св. Пророк Исаија. Св. мученик Христофор. Пренос моштију св. Николаја Чудотворца.
10. Св. апостол Симон Зилот.
11. Св. Методије и Кирил, учитељи и Просветитељи Словенски. Св. Никодим, Архиепископ Пећски.
12. Св. Епифаније, Епископ Кипарски. Св. Герман, Патријарх Цариградски.

13. Св. мученица Гликерија. Св. мученик Александар.

14. Св. мученик Исидор Хиоски. Преп. Серапион. Преп. Исидор Јуродиви.

15. Преп. Пахомије Велики. Св. Ахилије, Епископ Лариски.

16. Преп. Теодор Освештани, ученик Св. Пахомија.

17. Св. апостол Андроник и св. Јунија.

18. Св. мученик Теодот Анкирски и 7 девојака мученица. Св. Петар и остали с њиме.

19. Св. свештеномученик Патрикије, Епископ Пруски и остали с њиме.

20. Св. мученик Талалеј. Преп. Стефан Пиперски.

21. Св. Равноапостолни цар Константин и царица Јелена.

22. Св. мученик Василиск. Св. мученик Јован Владимир, краљ Српски.

23. Св. Михаил Исповедник, Епископ Синадски.

24. Преп. Симеон Дивногорац.

25. III Обретење главе Св. Јована Крститеља. Св. свештеномученик Терапонт, Епископ Кипарски.

26. Св. апостол Карп, један од Седамдесеторице.
27. Св. свештеномученик Терапонт, Епископ Сардијски. Преп. Јован Руски.
28. Св. Никита Исповедник, Епископ Халкидонски.
29. Св. преподобномученице Теодосија Тирска и Теодосија Цариградска. Спомен Отаца Првог Васељенског Сабора.
30. Преп. Исакије Далматски.
31. Св. апостол Јерма, један од Седамдесеторице. Св. мученик Ермије.

Јуни

1. Св. мученик Јустин Философ. Св. мученик Јуст и дружина његова.
2. Св. Никифор Исповедник, Патријарх Цариградски. Св. великомученик Јован Нови Сочевски. Св. свештеномученик Еразмо Охридски.
3. Св. мученик Лукијан и четири дечака с њим пострадао.
4. Св. Митрофан, Патријарх Цариградски. Св. Мирносице Марта и Марија.
5. Св. свештеномученик Доротеј, Епископ Тир-

ски. Преп. Петар Коришки.

6. Преп. Висарион Египатски. Преп. Иларион Нови.

7. Св. мученик Теодот Анкирски. Св. свештеномученик Маркел, Епископ Римски.

8. Св. Јефрем, Патријарх Антиохијски. Пренос моштију св. великомученика Теодора Стратилата.

9. Св. Кирило, Архиепископ Александриски. Преп. Кирил Бјелојезерски.

10. Св. свештеномученик Тимотеј, Епископ Пруски.

11. Св. апостоли Вартоломеј и Варнава.

12. Преп. Онуфрије Велики. Преп. Петар Атонски.

13. Св. мученица Акилина, Св. Трифилије, Епископ Кипарски.

14. Св. Пророк Јелисеј. Св. Методије, Патријарх Цариградски.

15. Св. великомученик кнез Лазар Косовски и остали Мученици и Новомученици Српски. Св. пророк Амос. Св. мученици Вит и остали. Св. Јефрем и Спиридон, Патријарси Српски.

16. Св. Тихон Чудотворац, Епископ Апатунтски.
17. Св. мученици Мануил, Савел и Исмаил.
18. Св. мученици Леонтије, Ипатије и Теодул.
19. Св. апостол Јуда, брат Господњи по телу.
Преп. Пајсије Велики.
20. Св. свештеномученик Методије, Епископ Патарски (Олимпски). Преп. Наум Охридски.
21. Св. мученик Јулијан Тарсијски.
22. Св. свештеномученик Јевсевије, Епископ Самосатски. Св. Анастасија Српска, мајка Св. Саве.
23. Св. мученица Агрипина.
24. Рођење св. Јована Претече и Крститеља Господњег, Св. праведни Захарија и Јелисавета, родитељи св. Претече.
25. Св. преподобномученица Февронија.
26. Преп. Давид Солунски.
27. Преп. Сампсон Странопримац.
28. Пренос моштију Св. Бесребреника Кира и Јована. Преп. Сергије и Герман Валаамски.
29. Св. Првоврховни апостоли Петар и Павле.
30. Сабор св. славних и свехвалних Дванаесторице апостола.

Јули

1. Св. мученици и Бесребреници Козма и Дамјан.

2. Полагање часне ризе Пресвете Богородице. Св. Јувеналије, Патријарх Јерусалимски.

3. Св. мученик Јакинт. Преп. Александар Неспављиви.

4. Св. Андреј, Архиепископ Критски. Преп. Марта, мајка Симеона Дивногорца.

5. Преп. Атанасије Атонски. Преп. Сергије Радонешки.

6. Преп. Сисоје Велики. Св. мученици Мартин, Марта и остали.

7. Преп. Тома Малеин. Преп. Акакије из Лествице. Св. великомученица Недеља.

8. Св. великомученик Прокопије. Преп. Теофил Мироточиви.

9. Св. свештеномученик Панкратије, Епископ Тавроменијски, Св. Теодор Епископ Едески.

10. Св. 45 мученика Никопољских у Јерменији. Преп. Антоније Печерски.

11. Св. великомученица Ефимија Свехвална. Св. Равноапостолна Олга Руска.

12. Св. мученици Прокло и Иларије, Преп. Михаил Малеин.

13. Сабор Св. Архангела Гаврила, Преп. Стефан Саваит.

14. Св. Апостол Акила, Преп. Никодим Светогорац.

15. Св. мученици Кирик и Јулита, Св. Равноапостолни Владимир Руски.

16. Св. свештеномученик Атиноген и 10 ученика његових, Св. мученица Јулија Девица, Спомен Св. Отаца првих шест Васељенских Сабора.

17. Св. великомученица Марина. Св. Седмочисленици Словенски.

18. Св. мученик Емилијан, Св. мученик Јакинт, Преп Јован Печерски.

19. Св. Стефан Високи, деспот Српски, Св. Евгенија-Ефросинија (кнегиња Милица), мати његова. Преп. Макрина, сестра Василија Великог

20. Св. Пророк Илија Тесвићанин.

21. Св. Пророк Језекиљ, Преп. Симеон Јуродиви и Јован, саподвижник његов.

22. Св. Мироносица Равноапостолна Марија

Магдалина. Пренос моштију св. свештеномученика Фоке.

23. Св. свештеномученик Аполинарије, Епископ Равенски. Св. мученици Трофим и Теофило и 13 мученика са њима.

24. Св. мученица Христина. Св. мученици Борис и Гљеб.

25. Успеније Св. Ане, мајке Пресвете Богородице. Св. Олимпијада ђакониса. Преп. Евпраксија. Спомен Св. Отаца Петог Васељенског Сабора.

26. Св. свештеномученик Ермолај и остали са њим. Св. преподобномученица Параскева. Св. Сава, III архиепископ Српски.

27. Св. великомученик Пантелејмон. Св. Климент Охридски.

28. Св. апостоли и ђакони: Прохор, Никанор, Тимон и Пармен. Преп. Павле Ксиропотамски.

29. Св. мученик Калиник. Св. мученица Серафима.

30. Св. Апостоли: Сила, Силуан, Крискен, Епелет и Андроник. Преп. Ангелина Српска.

31. Св. праведни Евдоким. Св. мученица Јулита.

Август

1. Изношење Часног и Животворног Крста. Св. мученици Макавеји, мати њихова Саломија и учитељ им Елеазар свештеник.

2. Пренос моштију Св. Првомученика и Архиђакона Стефана. Св. Василије Блажени, Христа ради Јуродиви.

3. Преп. Исакије, Далмат и Фавст. Преп. Антоније Римљанин.

4. Св. 7 мученика Ефеских младића. Св. преподобномученица Евдокија. Св. равноапостолни Козма Етолски.

5. Св. мученик Евсигније. Св. Нона, мајка Св. Григорија Богослова.

6. Преображење Господње.

7. Св. преподобномученик Домемтије и 2 ученика његова. Преп. ава Ор. Преп. Пимен Многонапаћени, Печерски.

8. Св. Емилијан Исповедник, епископ Кизички.

9. Св. апостол Матија. Св. мученици Антоније, Јулијан и остали.

10. Св. мученици Лаврентије Архиђакон, Сикст Папа и остали.

11. Св. великомученик и архиђакон Евпло, Св. мученица Сузана, Св. Нифонт, Патријарх Цариградски.

12. Св. мученици Аникита, Фотије и осатали.

13. Св. мученик Иполит и остали, Пренос моштију Св. Максима Исповедника, Св. Тихон Задонски.

14. Св. Пророк Михеј.

15. Успеније Пресвете Богородице.

16. Пренос Нерукотворене Иконе Господа Христа. Св. мученик Диомид лекар. Преп. Јоаким Осоговски. Св. Евстатије II, Архиепископ Српски. Преп. Роман. Преп. Рафаило Банатски. Преп. Герасим Кефалонијски.

17. Св. мученик Мирон. Св. мученик Патрокло.

18. Св. мученици Флор и Лавр. Преп. Јован Рилски.

19. Св. мученик Андреј Стратилат и остали.

20. Св. Пророк Самуило. Св. свештеномученик Филип и остали.

21. Св. Апостол Тадеј. Св. мученица Васа и троје деце њене, Св. Праоци Патријарси: Аврам, Исак и Јаков.

22. Св. мученик Агатоник и остали с њиме пострадали.

23. Св. свештеномученик Иринеј, Епископ Лионски, Св. мученик Луп.

24. Св. мученик Евтихије. Св. мученица Сара Персијанка.

25. Пренос моштију Св. Апостола Вартоломеја. Св. Апостол Тит.

26. Св. мученици Адријан и Наталија

27. Преп. Пимен Велики. Св. Осија, Епископ Кордовски.

28. Преп. Мојсије Мурин. Преп. Сава Псковски (Српски), Преп. Оци Печерски.

29. Усековање главе Св. Јована Крститеља.

30. Сабор Српских Просветитеља и Учитеља. Св. Оци: Александар, Јован и Павле, патријарси Цариградски. Пренос моштију Св. Александра Невског.

31. Полагање појаса Пресвете Богородице. Св. свештеномученик Кипријан, Епископ Картагенски.

Пасхалија (1991-2040)

Година	Пасха	Година	Пасха
1991	7. Априла	2016*	01. Маја
1992*	26. Априла	2017	16. Априла
1993	18. Априла	2018	8. Априла
1994	1. Маја	2019	28. Априла
1995	23. Априла	2020*	19. Априла
1996*	14. Априла	2021	2. Маја
1997	27. Априла	2022	24. Априла
1998	19. Априла	2023	16. Априла
1999	11. Априла	2024*	5. Маја
2000*	30. Априла	2025	20. Априла
2001	15. Априла	2026	12. Априла
2002	5. Маја	2027	2. Маја
2003	27. Априла	2028*	16. Априла
2004*	11. Априла	2029	8. Априла
2005	1. Маја	2030	28. Априла
2006	23. Априла	2031	13. Априла
2007	8. Априла	2032*	2. Маја
2008*	27. Априла	2033	24. Априла
2009	19. Априла	2034	9. Априла
2010	4. Априла	2035	29. Априла
2011	24. Априла	2036*	20. Априла
2012*	15. Априла	2037	5. Априла
2013	5. Маја	2038	25. Априла
2014	20. Априла	2039	17. Априла
2015	12. Априла	2040*	6. Маја

Сви датуми су по новом календару.
Све године обележене звездицом (*) су преступне

Са благословом Његовог преосвештенства
епископа рашко-призренског
и косовско-метохијског
Г. др АРТЕМИЈА

ISBN 86-840017-15-3

МОЛИТВЕНИК

Мисионарски
и духовни центар
Атос

Издаје:

АТОС

Мисионарски и духовни центар
Нушићева 5, Београд, тел. 011 - 32 24 234

e-mail: office@atos.org.yu

www.atos.org.yu

Главни уредник:

Протосинђел Симеон

Технички уредник:

Владимир Виловски

Краснопис и орнаменти:

Вишња Деврња

Графичко обликовање
и припрема за штампу:

АТОС

Штампа:

Флеш, Земун

Тираж:

2000

Београд 2003.